

การศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้¹

พิชัย แก้วบุตร

ดร., อาจารย์

วิทยาลัยนานาชาติ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

shi_yu16@hotmail.com

รับบทความ: 7 เมษายน 2563

แก้ไขบทความ: 15 มิถุนายน 2563

ตอบรับบทความ: 3 สิงหาคม 2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรภาษาจีนระดับภูมิภาคภาคใต้ตามบริบทของประเทศไทยภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตร

¹ งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนเงินรายได้มหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2562

ภาษาจีนสำหรับนานาชาติสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN)

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการทำหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ต้องยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ควรสอดคล้องตามหลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) และมีการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเอื้อให้แก่โรงเรียนได้นำไปใช้อย่างสะดวกในการจัดกิจกรรมหรือการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรีหรือวิชาเพิ่มเติม

คำสำคัญ: แนวทาง, หลักสูตรภาษาจีน, มัธยมศึกษาตอนปลาย, ภูมิภาคภาคใต้

The Study of Chinese Course Guideline of the Upper Secondary Level for the School Curriculum, Southern Region¹

Pichai Kaewbut

Ph.D., Lecturer,

International College,

Prince of Songkla University, Surat Thani Campus

shi_yu16@hotmail.com

Received: April 7, 2020

Revised: June 15, 2020

Accepted: August 3, 2020

Abstract

The objective of this research is to study the Chinese course guideline preparation corresponding to surrounding under the Basic Education Core curriculum, B.E. 2551 and “Chinese indicators and learning contents,” Bureau of Academic and Educational Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education, and Chinese International Curriculum – HANBAN.

¹ This research is funded by Prince of Songkla University Research grants, Fiscal year 2019.

The results revealed that the Curriculum guideline preparation of the upper secondary level based on the Basic Education Core curriculum, B.E. 2551 and “Chinese indicators and learning contents,” Bureau of Academic and Educational Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education. Chinese contents are in accordance with HANBAN International Curriculum. Learning activities included in this curriculum for schools are convenient to arrange in teaching for the elective Chinese or free elective Chinese course.

Keywords: Guideline, Chinese curriculum, Upper secondary, Southern region

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนรัฐบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลา 16 ปี (พ.ศ. 2547-2562) ปัจจุบันโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนในสังกัด สพฐ. มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีความมั่นคงเทียบเท่ากับโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือ สช. ที่เปิดสอนภาษาจีนเป็นระยะเวลาหลายสิบปี ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนสังกัด สพฐ. เปิดสอนภาษาจีนจำนวน 898 โรงเรียนและกระจายตัวอยู่ในเขตภาคใต้จำนวน 114 โรงเรียน (พิชัย แก้วบุตร และอภิปต์ นิตยัณรา, 2559) และมีแนวโน้มที่จะเปิดสอนเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล

ภูมิภาคภาคใต้มีทรัพยากรสำคัญนอกเหนือจากทรัพยากรทางการเกษตรที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2561 เป็นจำนวนมากถึง 522,264.78 ล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561) คือทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามามีบทบาทและสร้างรายได้ให้แก่ภูมิภาคภาคใต้มากที่สุดคือกลุ่มนักท่องเที่ยวสัญชาติจีน จากสถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีนักท่องเที่ยวสัญชาติจีนเข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคภาคใต้มากถึง 1,159,220 คน และในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 1,406,360 คน ซึ่งมีสถิติเพิ่มมากขึ้นร้อยละ 21.32 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561)

จากสถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาจีนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในภูมิภาคภาคใต้ที่มีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2561) และเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งของโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า มีโรงเรียนรัฐบาลจำนวนมากที่เริ่มเปิดสอนภาษาจีนเป็นวิชาแผนและวิชาเลือกซึ่งยังไม่มีทิศทางและเป้าหมายในการผลิตนักเรียนด้านภาษาจีนที่ชัดเจน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เป็นแม่บทของหลักสูตรการศึกษาาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศนั้นยังไม่

ครอบคลุมถึงสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประเภทวิชาภาษาจีน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ประกอบกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนที่จัดทำโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2549 (หลักสูตรแบบต่อเนื่อง 3 ปี 6 ปี และ 12 ปี) ไม่สามารถทำให้เปิดสอนภาษาจีนได้ทุกช่วงชั้นและทุกระดับชั้นได้อย่างสมบูรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) นอกจากนี้สาระการเรียนรู้บางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนที่ส่วนกลางจัดทำขึ้นไม่สามารถสะท้อนถึงจุดเด่นและอัตลักษณ์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของภาคใต้ได้อย่างชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในเขตภาคใต้มีทิศทางการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันและเพื่อสะท้อนจุดเด่นการเรียนการสอนภาษาจีนของภาคใต้ให้มีความชัดเจน รวมทั้งเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนให้มีความสอดคล้องกับปัจจุบันและเหมาะสมกับท้องถิ่น ศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ โรงเรียนสภาราชินี 2 จังหวัดตรัง โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ จังหวัดสตูล และโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีร่วมกับโรงเรียนรัฐบาลในเขตภูมิภาคภาคใต้และคณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานีได้ร่วมกันวางแนวทางและยกร่างหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ขึ้น กล่าวคือ หลักสูตรสถานศึกษาคือหลักสูตรที่ทุกโรงเรียนจะต้องจัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งหลักสูตรภาษาจีนของแต่ละโรงเรียนมีทิศทางการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ “หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาภูมิภาคภาคใต้” จึงเป็นหลักสูตรระดับภูมิภาคซึ่งทำให้การจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับสถานศึกษามีความเป็นรูปแบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกันมากยิ่งขึ้น เพื่อให้โรงเรียนในเครือข่ายได้นำไปเป็นต้นแบบในการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนของสถานศึกษาและยึดเป็นแม่แบบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อให้ได้หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในภูมิภาคภาคใต้ได้อย่างมั่นคง จึงมีความจำเป็นยิ่งในการทำวิจัยศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ และยกร่างหลักสูตรให้โรงเรียนแกนนำในเขตภาคใต้ได้นำไปประยุกต์ใช้โดยยึดรูปแบบการจัดทำหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962) เป็นหลักเนื่องจากรูปแบบการจัดทำหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962) เป็นแนวทางที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย อีกทั้งเป็นกระบวนการจัดทำหลักสูตรที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรภาษาจีนระดับภูมิภาคภาคใต้ตามบริบทของประเทศไทยภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ“ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน” สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN)

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตพื้นที่ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยลงพื้นที่สังเกตการณ์ สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งครอบคลุมพื้นที่และโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 8 จังหวัด ได้แก่ พังงา กระบี่ ตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล และสงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ภายใต้โครงการดูแลของศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ โรงเรียนสาราณิณี 2 จังหวัดตรัง โรงเรียนพินานพิทยาสรรค์ จังหวัดสตูล และโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเลือกการเก็บข้อมูลแบบวิธีเจาะจงเฉพาะ ประกอบด้วยโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนในลักษณะวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาเลือก วิชาแผน

และวิชาเพิ่มเติม เป็นต้น ตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ดังตารางที่ 1) จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์ 2) โรงเรียนพุนพินพิทยาคม 3) โรงเรียนสภาราชนิ 2 4) โรงเรียนดื่บุกพังงาวิทยายน 5) โรงเรียนสะเดา “ขจรชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” 6) โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล 7) โรงเรียนสภาราชนิ จังหวัดตรัง 8) โรงเรียนวิเชียรมาตุ 9) โรงเรียนสตรีพิทลุง และ 10) โรงเรียนพิमानพิทยาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมวางแผนยกร่างหลักสูตรจำนวนทั้งสิ้น 28 โรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ “ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน” สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตรการสอนภาษาจีนนานาชาติโดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN)

2. การศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ทางการศึกษาของภาครัฐที่มีผลต่อการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับภูมิภาคภาคใต้ตามบริบทของประเทศไทยโดยใช้ขั้นตอนตามแนวคิดของทาบา (Taba, 1962) ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรที่สมบูรณ์จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมาย คุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งศึกษาจากสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ

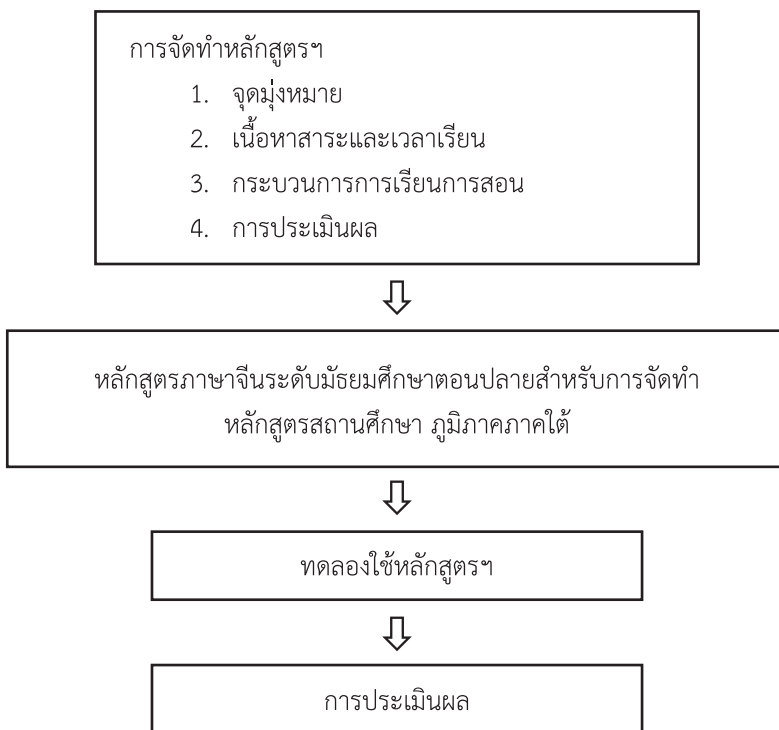
2. เนื้อหาและเวลาเรียน หมายถึง การจัดวางและกำหนดเนื้อหาที่ชัดเจน และเวลาเรียนให้สอดคล้องกันเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายของ

หลักสูตรได้

3. กระบวนการการเรียนการสอน หมายถึง การนำหลักสูตรที่วางไว้มาลงมือปฏิบัติจริงผ่านประสบการณ์การเรียนรู้โดยครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. การประเมินผล หมายถึง รูปแบบการประเมินผลและตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรและผู้เรียน

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงกระบวนการจัดทำหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ่า (Taba, 1962)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีด้านการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และ หลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติโดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) เป็นต้น

2. จัดประชุมและลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกกับครูผู้สอนภาษาจีนและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ จำนวนรวม 5 ครั้ง ระหว่างเดือนกันยายน 2559 – กรกฎาคม 2562 ประกอบด้วย

1) การเสวนาวิชาการเรื่องสภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างวันที่ 2 - 4 กันยายน 2559

2) การประชุมครูผู้สอนภาษาจีนภูมิภาคภาคใต้ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 25 - 27 มิถุนายน 2560

3) การประชุมผู้แทนจากศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนและผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 7 - 10 พฤศจิกายน 2560

4) การประชุมครูผู้สอนภาษาจีนภูมิภาคภาคใต้ ครั้งที่ 2 วันที่ 15 มกราคม 2561

5) การลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน - 27 กรกฎาคม 2562

3. สัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเนื้อหาในการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วย 1) สภาพทั่วไปของสถานศึกษา 2) หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและสาระการเรียนรู้วิชาภาษาจีน 3) การใช้หลักสูตรของสถานศึกษา 4) ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษา 5) แนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับสถานศึกษาเพื่อขยายผลต่อการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับภูมิภาค และ 6) ข้อคิดเห็นอื่น ๆ กับครูผู้สอนภาษาจีนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 55 คน ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนภาษาจีน หมายถึงข้าราชการครูภาษาจีนที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 2 ปีหรือได้รับการประเมินผ่านการเป็นครูผู้ช่วยแล้ว

3.2 หัวหน้าศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึงข้าราชการครูภาษาจีนที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สพฐ. ให้เป็นผู้ดูแลศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนและโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ที่มีการเปิดสอนภาษาจีนในพื้นที่บริการของตน

3.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษาให้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของสถานศึกษาหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาตะวันออกที่มีหน้าที่ดูแลภาษาจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และกลุ่มภาษาอาเซียน ซึ่งอาจมีการแยกเป็นกลุ่มสาระเพิ่มเติมนอกเหนือจากกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศทั่วไปตามนโยบายของโรงเรียนนั้น ๆ

3.4 รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือผู้ที่รับผิดชอบงานด้านภาษาจีนของโรงเรียนที่มีหน้าที่ดูแลงานด้านวิชาการหรืองานด้านภาษาจีนของโรงเรียนโดยตรง

3.5 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารของโรงเรียนที่มีบทบาทในการบริหารและกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักแยกตามประเภท

ผู้ให้ข้อมูล	โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง										รวม (คน)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	กลาง		ใหญ่			ใหญ่พิเศษ					
1. ครูผู้สอนภาษาจีน	3	2	2	1	2	2	4	1	2	3	22
2. หัวหน้าศูนย์เครือข่าย ส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาจีน	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	3
3. หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
ผู้ให้ข้อมูล	โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง										รวม (คน)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	กลาง		ใหญ่			ใหญ่พิเศษ					
4. รองผู้อำนวยการ โรงเรียนฝ่ายวิชาการฯ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
5. ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
รวม	6	5	6	4	5	6	7	4	5	7	55

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลจากผลการสัมภาษณ์ที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ และนำเสนอในรูปแบบของการเขียนบรรยาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ สามารถทำให้ทราบจุดเด่น จุดบกพร่องและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในภูมิภาคภาคใต้ อันจะเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการวางมาตรการ การคิดหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับสภาพการณ์การศึกษาในปัจจุบัน

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ปัจจุบันมีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน อีกทั้งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการขับเคลื่อนและปฏิรูปการศึกษาสู่โรงเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา “หลักสูตรท้องถิ่น” จึงมีบทบาทในการตอบสนองความต้องการและอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ๆ มากยิ่งขึ้น หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มีการจัดทำตามหลักสูตรแกนกลางแต่มีการปรับเนื้อหาสาระบางส่วนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะท้องถิ่นของตนเอง เช่น หลักสูตรที่สร้างขึ้นมากเพื่อกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเป็นหลักสูตรระยะสั้นเพื่อผู้เรียนในท้องถิ่น ทุกวัย ทุกระดับอายุ เช่น หลักสูตรการประดิษฐ์

จักสานใบตาล เป็นต้น หลักสูตรท้องถิ่นอีกประเภทหนึ่งเป็นหลักสูตรท้องถิ่น สำหรับเสริมหลักสูตรแกนกลางให้มีความสมบูรณ์ขึ้น หลักสูตรประเภทนี้จะใช้ร่วมกับหลักสูตรแกนกลางโดยอาจจัดเป็นรายวิชาอิสระที่ให้เลือกรเรียนหรืออาจจัดเป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ผู้สอนสามารถดัดแปลงเนื้อหาที่กำหนดจาก ส่วนกลางมาประยุกต์โดยนำเอาสาระทรัพยากรเทคนิควิธีของท้องถิ่นมาประยุกต์ ใช้ได้ (กาญจนา บุญส่ง, 2551)

จากมติที่ประชุมครูผู้สอนภาษาจีนภูมิภาคภาคใต้เห็นพ้องว่า หลักสูตรภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ มีแนวทางการจัดทำรูปแบบหลักสูตรท้องถิ่นที่มีการจัดทำขึ้นโดยยึดโครงสร้าง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เนื้อหา ควรสอดคล้องกับหลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตรภาษาจีน สำหรับนานาชาติของสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) มีเป้าหมายเพื่อผลิตนักเรียนที่มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์โลก ปัจจุบันซึ่งจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) และสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของภาคใต้ได้อย่างชัดเจน และเป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาปัจจุบันที่มีการนำวง คำศัพท์หลักภาษา สถานการณ์ต่าง ๆ ในการสื่อสารและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ประเทศจีนมาบรรจุไว้ในหลักสูตร

นอกจากนี้ ยังนำเกณฑ์การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK (ดังตารางที่ 2) มาเป็นแกนหลักในการออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อ เป็นหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติม ใช้เป็นส่วนเติมเต็มในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในชั้นเรียน และมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบกิจกรรมเสริม เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ค่ายภาษาและวัฒนธรรมจีน และ กิจกรรมพิเศษขนาดใหญ่ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำไปบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ภาษาจีนระดับสถานศึกษาหรือนำไปปรับใช้ตามบริบทของโรงเรียนหรือสภาพจริง

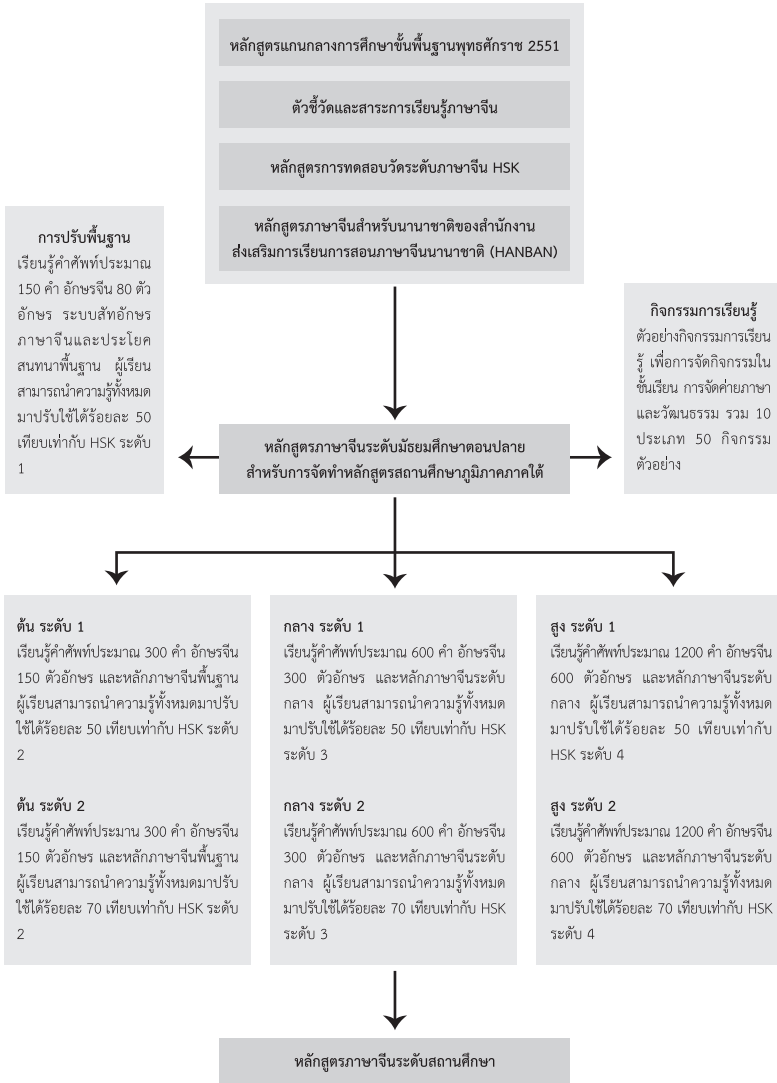
ของชั้นเรียน (ดังแผนภูมิที่ 2) โดยสามารถแบ่งตามประเภทได้ดังนี้ 1) การบริการ และการท่องเที่ยว 2) วัฒนธรรม 3) ทักษะภาษา 4) อาหารและสุขภาพ 5) เศรษฐกิจพอเพียง 6) สิ่งแวดล้อม 7) ค่านิยม 12 ประการ 8) การค้าและธุรกิจ 9) ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน และ 10) เทคโนโลยี

ตารางที่ 2 การแสดงจำนวนประเภทของโครงสร้างด้านต่าง ๆ ในการทดสอบ วัดระดับภาษาจีน HSK ของหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้

ระดับการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK	จำนวนประเภทของโครงสร้างด้านหัวข้อสนทนา	จำนวนประเภทของโครงสร้างด้านภาระงาน	จำนวนประเภทของโครงสร้างด้านหลักไวยากรณ์	จำนวนประเภทของโครงสร้างด้านวงคำศัพท์
HSK ระดับ 1	15 ประเภท	8 ประเภท	12 ประเภท	150 คำ
HSK ระดับ 2	21 ประเภท	10 ประเภท	12 ประเภท	300 คำ
HSK ระดับ 3	35 ประเภท	10 ประเภท	14 ประเภท	600 คำ
HSK ระดับ 4	45 ประเภท	11 ประเภท	12 ประเภท	1,200 คำ
HSK ระดับ 5	45 ประเภท	12 ประเภท	10 ประเภท	2,500 คำ
HSK ระดับ 6	47 ประเภท	14 ประเภท	9 ประเภท	5,000 คำขึ้นไป

* หมายเหตุ ถึงแม้ว่าจำนวนประเภทของโครงสร้างด้านต่าง ๆ ในการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ในระดับที่สูงขึ้นจะมีจำนวนประเภทลดลงแต่เนื้อหาในแต่ละประเภทมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นหรือเป็นเนื้อหาการสอนที่เป็นแบบขั้นบันไดมีความยากและซับซ้อนมากขึ้น

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้

หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ มีการออกแบบหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคภาคใต้คือ มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบวิชาเลือก วิชาแผน วิชาชุมนุม เป็นต้น และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน และครูผู้สอนคือ ความต้องการในการวัดระดับความรู้ด้านภาษาจีนด้วยเครื่องมือที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมีการออกแบบสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรเพิ่มเติม ดังนี้

1) โครงการปรับพื้นฐาน สามารถนำเนื้อหาปรับใช้เตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเปิดภาคเรียนสำหรับนักเรียนแผนภาษาจีนหรือใช้เป็นเนื้อหาสำหรับจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม

2) หลักสูตรระดับต้น กลาง สูง แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร หลักสูตรละ 2 ระดับ คือ ระดับ 1 และ 2 แต่ละระดับใช้สอน 1 ปีการศึกษา โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน และระดับผู้เรียนได้ตามความเหมาะสม เช่น โรงเรียน ก. เปิดสอนเป็นโปรแกรมภาษาจีน ผู้เรียนมีระดับความรู้ภาษาจีนก่อนเข้าเรียนเฉลี่ย HSK ระดับ 1 และมีพื้นฐานเรื่องสัทอักษรจีนเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น โรงเรียน ก. สามารถเลือกหลักสูตรระดับต้น 2 ซึ่งมีความยากสูงกว่าระดับต้น 1 เพื่อใช้สอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

3) กิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงตัวอย่างซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือการจัดกิจกรรมค่ายภาษาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนสามารถเพิ่มเติมหรือเลือกใช้ได้ตามเหมาะสม

4) หลักสูตรภาษาจีนภาคใต้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเพียงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งผู้ใช้จำเป็นต้องนำหลักสูตรดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับหลักสูตรสถานศึกษาและบริบทของผู้เรียน (พิชัย แก้วบุตร, 2563)

เนื้อหาของหลักสูตรภาษาจีนภาคใต้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้นคือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 และแบ่งเนื้อหาด้านภาษาจีนออกเป็น ภาษาจีน

ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง สำหรับผู้เรียนที่เพิ่งเริ่มต้นเรียนภาษาจีนใหม่ หลักสูตรยังได้บรรจุเนื้อหาสำหรับการปรับพื้นฐานและจัดทำตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ที่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 4 สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) ภาษาและวัฒนธรรม 3) ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และ 4) ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) (ดังตารางที่ 3) นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ยังเป็นการสะท้อนจุดเด่นของหลักสูตรภาษาจีนภาคใต้ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ที่มีการจัดทำให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นคือความต้องการภาษาจีนด้านการท่องเที่ยวและงานบริการ ซึ่งมีเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยวและงานบริการ ที่เกี่ยวข้องร้อยละ 50 และด้านอื่น ๆ ร้อยละ 50 ซึ่งโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรภาษาจีนภาคใต้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ เป็นแบบแม่บทในการประยุกต์ใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษานั้นสามารถเลือกใช้เนื้อหาได้อย่างอิสระตามสภาพของโรงเรียน ระดับของผู้เรียนและโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียน

ตารางที่ 3 ตัวอย่างกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ในหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยม ศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้

ประเภทของกิจกรรมประกอบการเรียนรู้	ชื่อกิจกรรม	สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
1. การบริการและการท่องเที่ยว	1. กิจกรรมแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	2. กิจกรรมการถามทางและยานพาหนะ	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ประเภทของกิจกรรมประกอบ การเรียนรู้	ชื่อกิจกรรม	สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
	3. กิจกรรมการซื้อตั๋วโดยสาร	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	4. กิจกรรมการจองที่พัก	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	5. กิจกรรมการให้และใช้บริการในโรงแรม	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
2. การค้าและธุรกิจ	1. กิจกรรมของดีของฝากประจำจังหวัด	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	2. กิจกรรมภาษาเพื่อการค้าขายและการต่อรองราคา	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	3. กิจกรรมการเรียนรู้เงินตราจีน	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	4. กิจกรรมการเรียนรู้ “แลกเปลี่ยนเงินตรา”	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร
	5. กิจกรรมการเรียนรู้ “ตู้ ATM”	สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

การประเมินผลของหลักสูตรภาษาจีนภาคใต้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ใช้การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เป็นเกณฑ์การประเมินหลักเนื่องจาก การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและผู้เรียนสามารถนำผลการสอบวัดระดับภาษาจีน HSK มาใช้ประโยชน์ได้หลายทาง เช่น การวัดระดับความรู้ การขอทุนการศึกษา การศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ และการทำงาน เป็นต้น โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะต้องผ่านการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะต้องผ่านการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องผ่านการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 3 หรือในกรณีที่โรงเรียนมีการสอนภาษาจีนอย่างเข้มข้นสามารถกำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้เทียบเท่า HSK ระดับ 4 ซึ่งโรงเรียนที่นำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ไปปรับใช้สามารถกำหนดการวัดผลและประเมินผลสูงสุดให้เหมาะสมกับสภาพจริงของโรงเรียนของตนแต่ผลการประเมินของผู้เรียนหลังจบหลักสูตรจะต้องไม่ต่ำกว่า การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 2 ซึ่งการประเมินผลโดยวิธีดังกล่าวสามารถให้ครูผู้สอนหรือโรงเรียนจัดการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เสมือนจริงเพื่อลดภาระทางเศรษฐกิจให้กับผู้เรียนได้และเมื่อผู้เรียนมีความมั่นใจกับระดับความรู้ของตนเองแล้วจึงส่งเสริมให้มีการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ที่จะต้องสมัครสอบจริงและมีค่าธรรมเนียมในการสอบ

กล่าวโดยสรุป กระบวนการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ตามแนวคิดของทาบา (Taba, 1962) แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) จุดมุ่งหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมจีน มีความสามารถในการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสภาวะการณ์โลกปัจจุบัน ซึ่งจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทยและสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของภาคใต้ได้อย่างชัดเจน 2) เนื้อหาสาระและเวลาเรียนเป็นไปตามประกาศการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีนของกระทรวงศึกษาธิการ ในหลักสูตรมีการกำหนดเนื้อหาโดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตัวชี้วัดและ

สาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK และหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติของสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) โดยมีการกำหนดวงคำศัพท์ หลักภาษาและสถานการณ์ในการสื่อสารตามรอบความรู้การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับต่าง ๆ และมีการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ จำนวน 10 ด้านรวม 50 กิจกรรมเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรี/วิชาเพิ่มเติม/ชุมนุมเป็นหลัก 3) กระบวนการเรียนการสอน โรงเรียนสามารถนำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ไปประยุกต์ใช้เป็นแกนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างอิสระตามบริบทของโรงเรียนตนเอง และ 4) การประเมินผลของหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ใช้การทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เป็นเกณฑ์การประเมินหลักโดยโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรสามารถกำหนดได้ตามระดับความรู้ของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนตนเอง แต่ผลการประเมินของผู้เรียนหลังจบหลักสูตรจะต้องไม่น้อยกว่าการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 2 ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดการสอบวัดระดับภาษาจีนเสมือนจริงเพื่อวัดความรู้ผู้เรียนก่อนลงสนามสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ได้

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาด้านหลักสูตรภาษาจีนสำหรับสถานศึกษาระดับภูมิภาค ถึงแม้ว่าในภาพรวมของประเทศจะมีการจัดทำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่เนื่องจากความแตกต่างของพื้นที่และสภาพสังคมในแต่ละภูมิภาคที่ต่างกันทำให้การจัดทำหลักสูตรภาษาจีนสำหรับสถานศึกษาระดับภูมิภาคมีความจำเป็นอย่างยิ่งและจะเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาภาษาจีนในภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่ควรจะต้องได้รับการแก้ไขในระดับเร่งด่วน

แนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญชม ศรีสะอาด (2546) และกาญจนา บุญสุข (2551) ซึ่งได้ยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการอย่างชัดเจน โดยเป็นไปตามการจัดทำหลักสูตรกลาง (Core curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้กับผู้เรียนระดับใดระดับหนึ่งทั่วประเทศ โดยผู้เรียนจะยึดโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกัน บรรจूसาระการเรียนรู้ที่เหมือนกันหรือเป็นหลักสูตรที่รวบรวมเนื้อหาความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนเข้าด้วยกันให้มีความสัมพันธ์และผสมผสานกันให้สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงโดยคำนึงถึงความต้องการของสังคมเป็นหลัก มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เข้าใจชีวิตและสังคม อีกทั้งยังสอดคล้องกับมาตรการการพัฒนาหลักสูตรตามประกาศ “นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาจีน พ.ศ. 2557”

นอกจากนี้ หลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ มีการนำวงคำศัพท์ หลักไวยากรณ์ สถานการณ์การสนทนามาเป็นแกนหลักของเนื้อหาหลักสูตรซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติของสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) และหลักสูตรการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ที่ใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งเนื้อหาสาระดังกล่าวสามารถใช้เป็นแนวทางและพัฒนาให้ผู้เรียนสอบผ่านการวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 1-4 โดยมติดังกล่าวได้มาจากการประชุมสรุปความเห็นของครูผู้สอนภาษาจีนภูมิภาคภาคใต้และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย แก้วบุตร (2561) ซึ่งผู้เรียนปัจจุบันให้ความสำคัญกับแรงจูงใจเชิงใช้ประโยชน์มากกว่าแรงจูงใจเชิงสังคม และแนวทางการจัดทำดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนภาษาจีนที่ไม่มีแกนหลักหรือการเรียนเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนหรือการวัดผลที่ไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรมได้โดยใช้การสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เป็นเกณฑ์ช่วยวัดระดับความรู้ของผู้เรียน การสอบวัดระดับภาษาจีน HSK เป็นการทดสอบความรู้ด้านภาษาจีนที่เป็นมาตรฐานในระดับนานาชาติและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก

ผู้เรียนสามารถนำผลการสอบไปใช้ประโยชน์ได้หลายทาง และหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ ถูกออกแบบให้มีกิจกรรมการเรียนรู้มากถึง 10 หมวดการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 50 กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเอื้อให้แก่โรงเรียนที่เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรี หรือวิชาเพิ่มเติมให้ได้นำไปใช้อย่างสะดวกและสามารถแก้ไขปัญหาคความร่วมมือของโรงเรียนกับองค์กรภายนอก ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปจัดเป็นกิจกรรมเสริมให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย แก้วบุตร (2563) เรื่องความสนใจของผู้เรียนต่อกิจกรรมเสริมนอกชั้นเรียน อีกทั้งเนื้อหาต่าง ๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้ยังเป็นเนื้อหาที่สะท้อนถึงจุดเด่นของภูมิภาคภาคใต้คืองานด้านการท่องเที่ยวและการบริการอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1) หลักสูตรควรมีการขยายผลไปถึงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการเรียนรู้และหลีกเลี่ยงปัญหาการเริ่มเรียนใหม่หรือเรียนซ้ำในเนื้อหาเดิม เช่น ระดับประถมศึกษาเรียนเรื่องสัทอักษรจีนและพื้นฐานอักษรจีนในขณะที่ระดับมัศึกษาก็ยังคงเรียนเรื่องสัทอักษรจีนและพื้นฐานอักษรจีนอยู่ (สำหรับโรงเรียนที่มีการเรียนภาษาจีนต่อเนื่อง) อันเป็นเหตุมาจากการจัดทำหลักสูตรและการนำใช้หลักสูตรที่ไม่ต่อเนื่องหรือไม่ได้เป็นโครงสร้างหลักสูตรเดียวกัน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเป็นเอกภาพและมีแนวทางการพัฒนาร่วมกันตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2) การจัดทำหลักสูตรควรให้ครอบคลุมถึงจังหวัดในเขตภาคใต้ตอนบนเพื่อแนวทางการพัฒนาในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งสภาพทั่วไปและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของจังหวัดในเขตภาคใต้ตอนบนอาจมีประเด็นที่แตกต่างกันซึ่งอาจเป็นข้อมูลหนึ่งในการจัดทำหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3) การนำใช้หลักสูตรนอกจากศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกระบี่ ตรัง สตูล และสุราษฎร์ธานี ที่เป็นแกนนำในการส่งเสริมให้โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายฯ

นำไปประยุกต์ใช้แล้ว ควรส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้กับหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในภูมิภาคภาคใต้ที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

4) ควรมีการจัดทำเอกสารกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบหลักสูตรหลังเล่ม ทั้ง 10 ด้านให้มีรายละเอียดลงลึกมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างสะดวก เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองหรือหัวข้อสนทนาควรมีการสร้างเป็นบทสนทนาที่มีเค้าโครงภาษาจีนอย่างสมบูรณ์บรรจุไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ หรือมีการกำหนดวงคำศัพท์ให้ชัดเจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสะดวก เป็นต้น

5) เพิ่มเติมให้มีการติดตามผลประเมินหลักสูตรอย่างครบวงจรและเป็นระบบ เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้เป็นเพียงการศึกษาวิจัยในระยะแรก ควรมีการศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 คือการติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ เช่น การประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้หลักสูตรในระดับชั้นนั้น ๆ หลังจากผู้เรียนจบการศึกษาในระดับชั้น และประเมินผลการใช้หลักสูตรในระดับ ช่วงชั้นคือการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ใช้หลักสูตรเป็นระยะเวลา 3 ปีการศึกษา ซึ่งจะทำให้ ผลงานวิจัยการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประเทพพัฒนานักวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2562 รหัสโครงการ LAM6202044S ขอขอบคุณสาขาวิชาภาษา การสื่อสารและธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ในการอำนวยความสะดวกกระทั่งงานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ขอขอบคุณศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียน การสอนภาษาจีน โรงเรียนอำมาตย์พานิชย์นุกูล โรงเรียนสภาราชนี 2 โรงเรียน พิमानพิทยาสรรค์ และโรงเรียนสุราษฎร์พิทยาในความร่วมมือเพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้ และขอขอบคุณโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและครูผู้สอนภาษาจีนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในเขตภูมิภาคภาคใต้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุเคราะห์ข้อมูลในมิติที่หลากหลาย ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ขอขอบคุณอาจารย์นพวรรณ เมืองแก้ว ในการอนุเคราะห์ตรวจภาษาไทยจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี 2561. จาก https://www.mots.go.th/old/more_news.php?cid=529&filename=index
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2561 (จำแนกตามภูมิภาคและจังหวัด). จาก https://www.mots.go.th/old/more_news.php?cid=531&filename=index
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาญจนา บุญส่ง. (2551). *เอกสารคำสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (อัดสำเนา).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชัย แก้วบุตร, และอธิปัตย์ นิตย่นรา. (2559). สภาพและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนรัฐบาล. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 8: 2559 “การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืนสู่โลกาภิวัตน์”* (น.70). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- พิชัย แก้วบุตร. (2562). นโยบายทางภาษาในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมจีนผ่านการทดสอบวัดระดับภาษาจีน HSK. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*. 14(2), 307-325.

- พิชัย แก้วบุตร. (2563). *การศึกษาแนวทางการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภูมิภาคภาคใต้* (รายงานการวิจัย). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี.
- พิชัย แก้วบุตร. (2563). ความสนใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมเสริมนอกชั้นเรียน วิชาภาษาจีน: กรณีศึกษานักศึกษาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 12(23), (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสศ.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (ร่าง) *แผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายภาษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2564*. จาก <http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/2018/11/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. Newyork: Harcout Brace.